

Peter SEMOLIČ

DVIGALO

Osebe:

Jakob, okoli petdeset let

Mili, okoli dvajset let

Saška, okoli petindvajset let

Marko, blizu tridesetih

Pavle, blizu tridesetih

Klara, blizu petdesetih

Gogi, pod dvajset let

Prizorišče:

Dvigalo za osem oseb

1. KDO JE KDO

Tema. Tišina.

Jakob: Samo brez panike. Samo brez panike.

Mili: *Se zahihita.*

Jakob: Kdo je bil to?

Saška: *Prestrašeno vzklikne. A!*

Marko: Kaj je?

Saška: Nekaj hladnega me je oplazilo po roki.

Marko: *Pridušeno.* To sem te jaz prijel za roko.

Saška: Aja.

Pavle: Pa kaj je zdaj to za ena pizdarija?

Jakob: Gospod, prosim vas, da se malo lepše izražate. Ko sem vstopil v dvigalo, sem opazil, da je tukaj tudi dama.

Klara: Hvala.

Saša: Jaz pa nikoli ne pogledam, s kom se vozim v dvigalu, ampak imam ... m ... sredinski pogled. To me je Markec naučil.

Marko: To je vljudno. Ne gre, da bi človek bolščal v ljudi, ki mu stojijo tik pred nosom.

Jakob: Ne gre za vljudnost, ampak za to, da človek čuva svojo intimo, hkrati pa ne posega v intimo drugih. Nenazadnje nismo dosti drugačni od rastlin. Tudi pri njih moramo pazit, da ne rasejo kar ena čez drugo.

Pavle: In meni se absolutno preveč mudi, da bi imel čas buljit okoli sebe.

Jakob: Ustavili pa smo se zato, ker je zmanjkalo elektrike. Ko se bo vrnila, se bomo peljali naprej.

Pavle: In kdaj se bo vrnila, če smem vprašat? Meni se ...

Jakob: Vsem nam se mudi, vendar to še ni razlog za nervozo.

Marko: Meni se nikamor ne mudi.

Saška: Marko!

Marko: Tisti pamž bo že počakal, a ne? Vsaj kakšnih šestdeset let.

Mili: *Se spet zahihita.*

Jakob: Kdo je bil to?

Pavle: Ima kdo mobitel? Jaz svojega ne najdem.

Saška: Ja, jaz ... samo hipec ... aha ... joj ...

Marko: Kaj je?

Saška: Saj ne boš jezen? A ne da ne boš jezen? Po - ...

Marko: Kaj?

Saška: Pozabila sem ga dat polnit.

Marko: Sem ti rekel, da ga daj ... Ma ne, vsakemu se to lahko zgodi.

Saška: Kako si ti dober z mano, Markec. Dej lubčka!

Pavle: Ima kdo vžigalnik? Ali pa vžigalice? *Premolk.* Menda je vendar kak kadilec med nami, ne?

Jakob: Kuriti v tako majhnem prostoru ...

Pavle: Toliko da poiščem mobi in pokličem reševalce. Ali pa da pritisnemo na gumb za alarm.

Jakob: Električna bo vsak čas prišla nazaj in ...

Pavle: Ja, ja ... ampak meni se mudi! Razumete? Meni se mudi!

Jakob: Vaša ljubica ali h komur koli ste že namenjeni, bo ...

Pavle: Na poslovni sestanek. Na zelo pomemben poslovni sestanek se mi mudi, če že hočete vedet! Ima kdo vžigalnik?

Mili: *Prižge vžigalnik.* Tule je.

Jakob: Poslovni sestanek v petek zvečer. No ja ...

Pavle: Eni moramo delat tudi ob petkih zvečer. *Išče mobi. Ga najde. Tipka. Poslušaj. Zraven nestrpno cmoka. Spet kliče. Ne vleče. Ni signala! Enostavno ni signala. Kje je plošča ... m ... no, tista plošča z gumbi?*

Saška: Za mano.

Pavle: Lahko še malo dobim vžigalnik?

Mili: Tu je.

Pavle: *Išče in očitno zagradi Klara.*

Klara: A!

Jakob: Kaj je bilo?

Klara: Zagrabil me je za jošk-jošk ... nič.

Jakob: Gospod!

Pavle: Če se pa ne vidi.

Mili: *Prižge vžigalnik. Je zdaj boljše? Zelo malo plina še imam.*

Pavle: *Vzame vžigalnik in ga ugasne. Hvala. Kje je plošča?*

Saška: Tik za mano.

Pavle: Se lahko prosim umaknete, da ne bo spet kakšne histerije.

Se zadene ob nekaj in tisto tudi prevrne. Au! Kaj pa je tole?

Saška: Zibelka.

Pavle: Kaj je?

Saška: Zibelka. Obiskat greva prijatelja, ki sta pravkar dobila otroka.

A ne, Markec?

Marko: *Pridušeno. Sem ti rekel, da me vpričo drugih ljudi ne kliči*

Markec.

Saška: Oprosti, Markec.

Marko: Teb se res ne da nič dopovedat.

Pavle: Tu je. *Spet ukresne vžigalnik, ki vedno slabše gori. Pritiska na gumb za alarm. A kdo ve, kako tole deluje? A ni tako, da bi se moral nekdo oglasiti? M? Noben? Zdi se mi, da je tole komplet mrtvo. Pa marš u pičko materino. Prične tolči po dvigalu.*

HAAAALOOOO!!!! HAAAALOOOO!!!! ME KDO

SLIIIIŠIIII!!!!

Jakob: Gospod!!!!

Pavle: Kaj je?

Jakob: Samo brez panike!!!

Pavle: Jaz ne paničarim! Jaz iščem izhod od tule!!! Na sestanek se mi mudi, razumete? Na zelo pomemben sestanek se mi mudi!

Premolk.

Klara: Takšna tema. V takšni temi ti lahko mimogrede kdo kaj sune.

Jakob: Tu se to ne more zgoditi. V dobri soseski smo.

Premolk.

Mili: Ima morda kdo klavstrofobijo?

Saška: Kaj je to – klav-klav ...

Mili: Klavstrofobija.

Marko: Strah pred zaprtim prostorom. To bi pa že lahko vedela.

Saška: Oprosti, Marke ... Marko.

Mili: No, jo ima kdo?

Saška: Jaz ... jaz je nimam. Jaz se bojim samo teme. Ja, še danes se jo bojim. Ko sem bila majhna in so mi ugasnili luč v sobi, sem zamižala in si predstavljala, da je dan. Da je poletni dan. In jaz sem bila na cvetočem travniku in se kopala v tisti svetlobi in ... in pela. *Začne tiho pet.*

Marko: *Pridušeno.* Jezus boh Kristus, Saška. A moraš res tole zganjat?

Saška: *Utihne.* Oprosti, Markec, zaneslo me je.

Mili: Meni se je pa zdelo, da je prav lepo pela.

Pavle: Mene pa zanima, kaj bomo? Ima kdo kak predlog?

Jakob: Lahko se preštejemo. A kdo ve, koliko nas je v dvigalu?

Pavle: In čemu bo to služilo, to preštevanje?

Jakob: Da se organiziramo.

Pavle: In čemu bo ...? Okej. Jaz sem Pavle. Poslovnež. Namenjen sem v sedemnajsto nadstropje na sestanek. U, pa smo že z eno nogo zunaj!

Jakob: Ni vam bit treba tako sarkastični.

Saška: Meni je pa to všeč. Vsaj ne bomo tujci. Lepo je spoznavat nove ljudi. Jaz jih rada spoznavam. Saška. Frizerka. Z Markom greva na obisk k prijateljema. Otroka sta dobila. Punčko.

Marko: Marko. To je vse. Aha, v pisarni delam.

Jakob: Jakob Jelovšek. Zaposlen na ministrstvu za obrambo.
Namenjen sem ... no... k prijatelju.

Pavle: Ministrstvo za obrambo? Od tod torej ta generalski ton.

Jakob: Kot odvetnik.

Pavle: Ista figa.

Jakob: Gospod, če ...

Mili: *Pohiti.* Mili. Umetnica. Dvajset let. Grem na obisk ... m ... k ljubimcu. Poročen je, ampak njegove žene ni doma.

Klara: Kaj takšnega!

Mili: Ja, živi in se uči.

Jakob: Malo več olike bi pa lahko pokazali, mlada dama.

Mili: Zapisano za uho.

Jakob: In vi, gospa?

Klara: Klara.

Pavle: In?

Klara: Kako to mislite – in?

Jakob: Dami ni treba povedat, če noče.

Pavle: Vsi smo povedali, s čim se ukvarjamo.

Klara: Tu sem doma. Z obiska pri bolni prijateljici se vračam.

Zadovoljni?

Jakob: Torej nas je šest. Dvigalo pa je za osem oseb.

Pavle: In?

Jakob: Kaj – in?

Pavle: Kaj nam to pove?

Jakob: Če bomo za dlje časa obtičali tukaj ...

Pavle: Kako to mislite za dlje časa? Še malo prej ste rekli, da bomo šli prec naprej.

Jakob: Kako pa naj bi vedel, koliko časa bomo tukaj!

Pavle: *Zase*. Ma k vragu vse skupaj ...

Jakob: Hotel sem reči, če bomo za dlje časa obtičali tukaj, zdaj vemo, koliko nas je in kdo smo.

Pavle: In kaj sledi iz tega? Ali sledi iz tega kak predlog za rešitev položaja? No? *Zase*. Ah, drek ... drek ...

Premolk.

2. KAKŠEN JE KDO

Isti.

Saška se zahihita.

Marko: Kaj je?

Saška: Nič. Nič. *Se spet zahihita.*

Marko: *Pokroviteljsko*. Glej, Saši, vse bo v redu, nimaš se česa bat.

Elektrika bo tik tak nazaj in ...

Saška: *Se spet zahihita*.

Marko: *Opravičujoče*. Včasih zna ratat malo histerična ...

Mili: Zakaj pa ne bi sama povedala, čemu se smeje? No, čemu se smeješ?

Saška: Pomislila sem ... takole smo v temi in se ne vidimo ... kakšna mislite, da sem jaz?

Jakob: Kako kakšna?

Saška: Tako, kako izgledam.

Marko: *Karajoče*. Saša!

Saška: Kaj? Samo predstavljala sem si, kako izgledajo drugi, njihovi obrazi, no. Mislim, tule smo ujeti v temi, vemo, kako je komu ime, ne vemo pa, kako kdo zgleda. Samo to.

Marko: Kaj ti pride na misel. Ne moreš si vendar kar nekaj predstavljat.

Mili: Meni je pa ideja všeč. Ja, dajmo si povedat, kako si predstavljamo drug drugega. Kdo bo prvi?

Jakob: To je neumno.

Mili: Zakaj neumno? Ali nemara kaj skrivate?

Jakob: Jaz? Kaj pa naj bi skrival? Kolikor vem, sem edini, ki se je predstavil z imenom in priimkom. In povedal, da gre na obisk k sorodnikom.

Mili: K prijatelju.

Jakob: Prosim?

Mili: Prej ste rekli, da greste na obisk k prijatelju.

Jakob: E-e-e ... Vi si kar nekaj zmišljujete.

Mili: No, pa k sorodnikom. Kakor vam drago. Kdo bo začel?

Saška: Jaz! Lahko jaz?

Marko: Za božjo voljo Saška ...

Mili: Začni! Daj, opiši najprej gospoda z ministrstva za obrambo.

Saška: Prav. M ... Malce starejši ... ampak še ne star ... m ... takole malce višji ... v formi ... že sivolas, z brado ... m ... takšna očetovska figura ... poraščen po prsih ...

Marko: Saša!

Saška: Če imam pa ovulacijo!

Marko: Ja, daj, le daj, vsem potrebnim tipom raztrobi, kako je s tabo.

Saška: Če pa ti nočeš!

Zadrega. Premolk.

Mili: Jaz pa mislim, da je tale naš gospod z ministrstva ... ja, tudi višji, precej koščen, v eni takšni klasični obleki, zapeti do vratu, ozkega in mrkega obraza, siv, ja, siv, ampak brez brade in na kratko ostrižen. Vojak od nog do glave.

Jakob: Odvetnik. Povedal sem že, da sem ... Ah, saj nima smisla ...

Mili: In vi, gospa Klara? Kako si pa vi predstavljate našega samozvanega vodjo?

Klara: *Čisto brez veze z vsem ostalim.* Ta vonj ...

Mili: Kakšen vonj?

Klara: Tako znan ... ampak zraven je pa še en drug vonj ... tak postan ...

Jakob: Kisika zmanjkuje.

Pavle: Vi pa kar naravnost med oči, a?

Klara: Od vas se širi ... tisti prvi vonj... ja ... ja ...

Pavle: Ne vem, o čem govorite.

Jakob: Kaj počnete?

Pavle: Nič.

Jakob: Ne, ne, nekaj počnete. Pa da menda ja niste ... urinirali.

Saška: Fuuuj!

Pavle: Za koga me pa imate? Če jih vi spuščate, to še ne pomeni, da smo tudi drugi svinje.

Jakob: Kaj ... kaj je zdaj tale rekel?

Pavle: Viski sem odprl, no.

Klara: *Srečno.* Viski, ja!!! Le da ga nisem prepoznala, ker je zraven še tisti drugi vonj.

Jakob: Lahko bi si mislil, ja. Poslovnež, pa kaj še!

Pavle: Nesel sem ga s sabo kot poslovno darilo. In zdaj si mirim z njim živce. In ga prekleto močno rabim, ko poslušam kakšne bedarije se greste, namesto, da bi poskušali najti izhod iz te zagate. *Premolk.* A ga bo kdo malo?

Jakob: V nevarnosti se ne mislim zatekat k steklenici.

Marko: Jaz bi ga pa skoraj en požirček. Tule, kar za mojim glasom ... ja, ja, držim ...

Saška: *Sramežljivo.* Jaz ga pa ne smem ... sploh te dni ne ... če pijem, potem ratam tko ... erotična ...

Pavle: Srednje velika, blond, z našobljenimi ustnicami – imam prav?

Saška: Narobe. Narobe.

Marko: Bi še kdo?

Klara: M ... no, malce bi ga pa le ... za korajžo ... Ja, tule zraven vas sem ... a, tole pa ni bila roka ... imam ...

Mili: Jaz pa vse droge, razen alkota. Alkohol je tko prostaški.

Pavle: Imam tudi malo koke, če bi en snif ...

Jakob: Zdaj pa dovolj! Zdaj pa dovolj! Še drogo bi prodajal ... Imam pa že raje tisto bedasto igrico o uganjevanju obrazov.

Mili: Potem pa povejte, kakšna sem jaz?

Jakob: To pa ni težko. Tipična razvajena najstnica.

Mili: Iz dobre družine, ki se špila umetnico? A ste to hoteli reč? A?

Jakob: Natančno to, ja.

Mili: Mimo. Mimo. Bolj mimo sploh ne bi mogli vsekat.

Jakob: Nič ne verjamem.

Klara: *Spusti krik.* Aaa!!!!

Jakob: Kaj je?

Saška: Jezus mili, kako sem se ustrašila.

Klara: Nekdo ... nekdo je še tukaj ...

Jakob: Kdo?

Klara: Ne vem ... hotela sem podat steklenico naprej in sem zadela ob nekoga ...

Jakob: To ni mogoče. Vsi smo se prešteli.

Klara: Vseeno.

Jakob: Nihče se ne more toliko časa skrivat na tako majhnem prostoru.

Pa čeprav v temi.

Klara: Dotaknila sem se ga.

Jakob: Samo zazdelo se vam je. To bo od pomanjkanja kisika.

Saška: Mislite da se bomo zadušili?

Marko: To je lift, ne pa neprodušno zaprta podmornica. Nihče se ne bo zadušil. Prosim, da mi ne strašite žene.

Mili: Bi pa še jaz malo viskija.

Klara: Še en šlunk nardim. Tko sem se ustrašla.

Premolk.

Saška: *Začne pet.*

Klara: *V petje.* Tule ... držite?

Mili: *Prav tako v petje.* Tole je bil pa kar oreng požirek, ne?

Klara: *V petje.* Če sem se pa tolik ustrašla.

Mili: *Naredi požirek in poda steklenico Jakobu.* Boste?

Jakob: *V petje.* Ne pijem.

Mili: *V petje.* Vsi smo. Boste menda ja tudi vi. Ste morda zdravljen alkoholik?

Jakob: *V petje.* Me morate res kar naprej žalit?

Mili: *V petje.* Samo vprašam. Boste?

Jakob: *V petje.* Pa bom. *Naredi požirek. Poda steklenico nazaj Mili.*

Mili: *V petje.* Ne, ne meni, tistemu poslovnežu jo podajte.

Pavle: *V petje.* Meni, ja. Pazite na stajico.

Marko: *V petje.* Zibelko.

Pavle: Zibelko. Ja, ja, tu nekje sem ... držim ...

Saška: *Preneha peti.* Zdaj sem pa pomirjena.

Mili: Lepo je bilo.

Klara: Mene je tud pomiril. Kako sem se prej ustrašla.

Saška: In jaz sem, ko je luči zmanjkalo, začutila, kako mi je nekaj hladnega oplazilo roko. Mislite, da je ... duh?

Jakob: Bedarija. Duhovi ne obstajajo. To je od slabega zraka. Samo to je, nič drugega.

Mili: Ste prepričani, da ne obstajajo?

Jakob: Prepričan.

Mili: Naj vam povem eno zgodbo?

Jakob: Saj vendar nismo taborniki, da bi si pripovedovali zgodbe o duhovih.

Marko: In moja žena se tako hitro prestraši ...

Mili: Zakaj se kar naprej vedete do nje kot do otroka?

Marko: Mislim, da se vas najin zakon prav nič ne tiče.

Klara: Zdej pa mene!

Premolk.

Jakob: Kaj vas?

Klara: Dejte zdej mene, ne? To, kako zgledam pa to ...

Jakob: Hm ... mogoče pa zgodba o duhovih niti ni tako napačna ideja.

3. KDO JE DUH

Isti.

Mili: Bom jaz povedala. Prestavljajte si hišo ...

Jakob: To je pa tak kliše!

Marko: In moja žena ... Saška, povej, da se bojiš zgodb o duhovih!

Saška: Jaz se bojim zgodb o duhovih.

Mili: Pa nič, če nočete slišat.

Klara: Dejte pol mene! Vsi!

Jakob: Vam bom jaz povedal zgodbo.

Pavle: *Šepetajoče*. A bi, Saška? Čist mal. Samo en šlunkec.

Saška: Ne smem.

Pavle: Sam enga, no. Tolk da jeziček pomočiš.

Saška: *Se zahihita*.

Marko: Si se spet spomnila kakšne nove igre?

Jakob: Boste poslušali ali ne?

Klara: Jest poslušam.

Mili: No, da slišimo.

Saška: *Ki že pije. Šepetajoče. Žge tale viskač, žge...*

Jakob: Veste, da delam na ministrstvu za obrambo. Pred nekaj leti se je ubil en vojak. Naš vojak. Vsaj tako so rekli. Njegovi starši niso bili prepričani v to in tudi, po pravici povedano, raziskava je peljala v popolnoma drugačno smer. Ne k samomoru, ampak k umoru. Na srečo smo dosegli zunajsodno poravnavo in zadeva ni preveč razburkala javnosti. Toda fant se ni ubil. Ne, bom drugače povedal: ubil se je že, vendar so ga k temu pripravili drugi. Kolikor se ve, sta zadaj stala nek oficir in nek drug vojak. Zakaj natančno je šlo, nismo nikoli ugotovili, toda dejstvo je, da sta skozi nekaj mesecev na različne načine pritiskala nanj. In fant je nekega dne popustil, šel v gozd in se ubil.

Saška: Grozno.

Pavle: *Šepetajoče.* Ja, kar stisni se k meni.

Mili: In vi ste še naprej v službi na ministrstvu za obrambo. Veste za takšne primere, vendar molčite.

Pavle: Na ministrstvih so tako ali tako same barabe. Čisto drugače bi bilo, če bi bili tam zaposleni pošteni ljudje, ljudje, ki bi delali v korist gospodarstva, ne pa barabe, ki samo kradejo.

Mili: In na ministrstvu za obrambo so za povrh vsega še morilci.

Jakob: Čakajte malo ...

Pavle: Vam bom jaz povedal eno resnično zgodbo o strahovih! To je resnična zgodba o strahovih. In poteka prav zdajle in prav tukaj. Veste kje bi jaz moral bit v tem hipu? A veste kje? V sedemnajstem nadstropju. Pri enem Nemcu, ki bo samo še danes pri nas, jutri pa bo že v Nemčiji in bo s sabo odnesel par milijonski posel. Ja, par milijonski posel. In zakaj? No, zakaj?

Mili: Zato, ker so na ministrstvih zaposlene same barabe.

Pavle: Točno tako. In bo naše gospodarstvo ob milijone. Ja, mi-li-jo-ne. No, to je resnična zgodba o duhovih.

Saška: Tako si ga zabil.

Pavle: Ja. Ah, k vragu vse skupaj ...

Saška: Ne bit zdaj žalosten pavlinček cekinček ...

Marko: Pa kaj se vidva gresta tukaj? Saša!

Saška: Jaz sem mal viskija srknila, Markec.

Jakob: Zdaj se ga je pa že ta nalila.

Marko: Kako pa vi govorite o moji ženi.

Saška: Jaz sem tkooooo potrebna.

Marko: Saša, prid sem, Saša ...

Klara: Dejte zdej mene, no! Zakaj mene noben noče? Mi je rekel

Popoldne mi je rekel, saj si okej, veš, ampak mal si prestara zame ... ja, prav tko mi je rekel ... Moj ... moj ima pa eno tako fufico, dvajsetletno fufico ima... A je to pošteno? Ni. Zakaj so moški, ko so stari, šarmanтни, me smo pa samo stare? No, zakaj? A mi zna kdo povedat zakaj? *Premolk*. Noben ...
Nesrečno zašepeta. Noben.

Premolk.

Jakob: Kaj potem povem tisto zgodbo o duhovih ali ne?

Mili: Povejte.

Marko: *Šepeta*. Nehi, no ...

Saška: Ti nikol nočeš. Ne nikol, takrat ko ovo-ovo-ovololu ... no, takrat nikol nočeš.

Jakob: Malce sem se izgubil ... M ... ja ... Poslušajte. V času preiskave smrti mladega fanta sem neko noč moral delat nadure. Bil sem že utrujen in oči so me neznansko pekle od neprestanega gledanja v računalnik. Nekje okoli polnoči sem se odločil, da grem po sendvič v kafeterijo. Ponoči nihče ne streže, toda za tiste, ki ostanejo prek konca delovnega časa, so na voljo prigrizki in sokovi. Torej: pridem v kafeterijo, si vzamem sendvič, si natočim sok, ko zazvoni telefon. Prvič. Drugič. Tretjič. Razmišljam: naj se oglasim ali ne. Rečem si, ne, kafeterija je zaprta in tisti, ki kliče, bo že poklical naslednje jutro, ko bodo tu zaposleni. In se odpravim nazaj v svojo pisarno. Noč je. Popolnoma sam sem. Moji koraki zlovešče

odmevajo po hodniku. In grem mimo prve pisarne: in zazvoni telefon. Prvič. Drugič. Tretjič. Malo postojim in si mislim, da je to pa res čudno. Najprej v kafeteriji, potem pa še v pisarni. Skomignem z rameni, ugriznem v sendvič in grem mimo druge pisarne. In zazvoni telefon. Obstanem. Trikrat pozvoni in utihne. Ne vem, kaj naj si mislim. Ampak grem naprej. Žvečim sendvič. In grem mimo tretje pisarne. In spet. Vidim, kako se mi tresejo noge. To je tudi za moje živce preveč. Pohitim proti svoji pisarni, ki je na koncu hodnika. In skoraj tečem mimo četrte – ko sem vzporedno z njo, začne zvoniti. In še pospešim korak – še ni nehalo zvoniti v četrti, ko že začne zvoniti v peti, vržem proč sok in sendvič. Ne vem več, ali naj bi stekel nazaj po hodniku ali naj se zatečem v svojo pisarno. Odločim se za svojo pisarno, tako rekoč za domač teren. Stečem v pisarno in zaloputnem za sabo vrata. Stojim. Nič. Tišina. Tudi v drugih pisarnah ne zvoni več. In potem ... potem zazvoni moj telefon. Prvič ... drugič ... tretjič ... Ob tretjem zvonjenju dvignem slušalko. Halo?! Rečem. In glas ... glas ...

V tistem dvakrat trikrat utripnejo luči.

Klara, Saška: *Divje zakričita.* Duuuuuuuuhhhhhhhhh!!!!!!!

Vsi: *Ob njunem kričanju tudi zavpijejo.* Aaaaa!!!!!

Pavle: Kaj je bilo to?

Saška: Duh, duh ... videla sem duha ...

Marko: Vidite, kaj ste naredili s temi svojimi trapastimi zgodbami!

Klara: Tudi jaz sem ga videla.

Jakob: Kakšen duh neki. Luči so utripnile. Električna se vrača.

Klara: Ne, ne, jaz sem ga res videla, medtem ko so utripnile luči, sem ga videla. Tu ... tu med nami, prav na sredi nas sedi ... čisto črn je in pogrbljen ...

Jakob: Dajte ji vendar še malo viskija, da se pomiri, no!

Pavle: Tule ... Jakob, dajte ji ga vi podat ... imate? V redu ... Tole je pa bil šok, a ne?

Saška: *Tiho.* Markec, Markec, jaz se tko bojim, Markec ...

Marko: Vse bo v redu, Sašika, vse bo v redu, nič ni bilo, le luči so pomižiknile ...

Mili: In kaj je rekel glas?

Marko: Da ne bi! Samo da ne bi!

Jakob: *Se nasmeje.* Kaj je rekel? Rekel je, gospod Jelovšek, žena kliče in sprašuje, če boste še dolgo delali. Po vseh pisarnah vas kličem, da bi vas zvezal z njo. Varnostnik je klical. Varnostnik.
Se reži.

Marko: Kakšen bedast štos pa je to.

Jakob: Saj sem rekel, da ni duhov.

Klara: Ampak jaz sem ga videla. Ja, videla sem ga.

Saška: Jaz tud, jaz tud ...

V tistem se luči tudi zares prižgejo.

Pavle: Končno! Končno! Mogoče še dobim tistega tipa ... *Umolzne sredi stavka.*

Vsi strmijo v Gogija, ki pogrbljen sedi sredi dvigala.

Jakob: Kdo je pa tale?

4. KDO JE GOGI

Isti. Tišina. Vsi stojijo. Jakob stoji, gledano iz dvorane, ob levi steni dvigala in v rokah drži šopek rož, Mili v levem zadnjem kotu, s torbo malomarno vrženo prek rame, ob zadnji steni stoji Klara, s steklenico viskija v rokah, v zadnjem desnem kotu stojita Marko in Saška, slednja tesno privita k prvemu, ob njima je zibelka, zavita v darilni papir, ob desni steni, tam kjer so gumbi za upravljanje dvigala, stoji Pavle. Sredi dvigala stoji Gogi. Gogi si počasi ogleduje enega za drugim. Ko v precep vzame novo osebo, stopi nemara za korak k njej in se ji hoče zazreti v oči. To naše junake moti. Izmikajo se njegovemu pogledu,

toda tudi pogledu drug na drugega. Gogi se počasi vrti in slednjič pride do Pavla. Pavle se obrne v steno.

Pavle: *Živčno.* Zakaj me gleda? Nočem, da bi me gledal. Ali me še gleda? *Premolk.* Ali me še gleda? Nočem, da me gledajo takšni. Takšni revni ...

Gogi: *Preneha z ogledovanjem in obstane sredi dvigala, z rokami zarinjenimi globoko v žepe. Strmi v tla.*

Saška: *Preplašeno.* Markec ... Markec ... Markec ...

Marko: Šššš ... vse bo v redu Sašika, vse bo v redu. Samo klošar je. Samo nedolžen klošarček je. Tak mlad klošarček je ... šššš ... ničesar se nimaš za bat ... tvoj Marko je tule ... šššš ...

Jakob: *Gogiju.* Fant, naj se ti le nič ne plete po glavi. Nas je več in mimogrede bi te obvladali.

Klara: Tisti vonj ...

Jakob: *Sitno.* Saj imate viski pri sebi!

Klara: *Ogorčeno.* Kako si drznete! In jaz sem vas imela za gospoda!

Jakob: In jaz sem vas imel za gospo!

Klara: Več gospe sem, kot pa ste vi gospoda!

Jakob: Gospa s flašo žganja v roki!

Klara: Vi imate pa rože!

Jakob: Rož vendar ne morete primerjati z alkoholom!

Mili: So za prijatelja?

Jakob: Prosim?

Mili: Rože. Če so rože za prijatelja?

Jakob: Katerega prijatelja? Ne vem, kaj mislite s tem. Sploh pa moje rože niso prav nič pomembne. Tule imamo vendar krizo.
Pokaže na Gogija.

Pavle: *Ki je prišel k sebi.* Krize je konec! Krize je konec!

Jakob: Konec?

Pavle: Seveda. Poglejte! Vidite? Luči! Luči so spet prižgane. Vse je tako kot mora bit. Lift spet dela. No?

Premolk. Vsi pozorno prisluškujejo.

Saška: Ne premikamo se.

Pavle: M ... najbrž je treba pritisnit katerega teh gumbov, da ponovno zaženemo dvigalo.

Jakob: Potem pa pritisnite.

Pavle: *Pritisne gumb. Nič. Potem še enega. Spet nič. Divje začne pritisniti gumbe. Nič. Pa kaj je to za ena jeba ... pa kaj je to za ena jeba ...*

Jakob: Nehajte! Da ne boste česa pokvarili ...

Pavle: Pokvaril? Da ne bom česa pokvaril? Kaj za vraga pa bi lahko pokvaril, saj je zadeva pokvarjena do daske. *Pogleda na uro.* Konec je ... konec ... Razumete? Ko-nec!

Mili: Česa je konec?

Pavle: Zamudil sem. Prepozno je. Nemca sem zamudil.

Jakob: Samo brez panike. Samo brez panike.

Mili: *Se zahihita.*

Jakob: Pa kaj imate vi s tem hihitanjem? Zakaj to počnete?

Mili: To je citat.

Jakob: Se bojim, da ne razumem.

Mili: Samo brez panike je citat iz Štoparskega vodnika po vesolju. In tole, tole je naše malo vesolje.

Marko: Ali pa naš pekel za zaprtimi vrati lifta.

Mili: Poznate?

Marko: Poznam. *Premolk.* Včasih ... preden ... *Pogleda Saško in zibelko.* ... no, pred tem, sem bral. Ja, veliko sem bral. In pisal. Ja, tudi pisal sem. Pesmi. Zgodbe. Lotil sem se celo drame. O ljudeh, ki so ujeti na otoku. Grejo na sindikalni izlet na nek otok, potem pa ostanejo tam ujeti. Takrat ... takrat sem še branil. *Resignirano.* Ja, takrat sem se še branil ...

Jakob: In če česa ne ukrenemo, se boste nemara spet prisiljeni braniti. *Gogiju.* Gos- ... Ti! Hej, ti!

Gogi: *Še vedno z rokami v žepu strmi v tla.*

Jakob: HEEEJ TI!

Mili: Pa kaj kričite! Saj ni treba kričat.

Klara: *Ki je ravno naredila požirek viskija. Zdej nima smisla, ne?*

Zdej, ko se vidimo. Zdej nima smisla, da bi me.

Premolk. Nelagodno jim je. Malce si ogledujejo drug drugega.

Saška: Jaz sem si vas čisto drugače predstavljala. Vsakega od vas ...

čisto drugače ...

Premolk. Zdaj se izmikajo pogledom drug na drugega.

Klara: *Izbruhne.* Kaj je? No, kaj je? Stara sem. Ja, stara sem. Saj si v redu, ampak malo si prestara zame. Rečte. No, le rečte. Klara je starka. Klara je stara babura. Klara je čarovnica. No? A bo ...

Jakob: Vzemite ji vendar že viski. Zdaj ni čas za opijanje. Rešiti moramo položaj.

Pavle: Rešiti položaj? Saj ni več nič za rešit. Saj je vse šlo v pičko materino. *Zapoje.* This is the end, my beautiful friend, the end ... Ja, včasih sem poslušal rock'n'roll. Se vam zdi to čudno, ne? Takle šminkerski kvazi poslovnež, takle biznismenček, pa je poslušal rock'n'roll. Ampak sem ga. *V zelo upočasnjenem ritmu zapoje.* Just let me hear this rock'n'roll music ...

Jakob: Tišina! Tišina, sem rekel. *Premolk. Pavlu.* Gospod, prosim vas, da se zberete. *Klari.* In tudi vas, gospa.

Klara: A zdej bi pa me? Zdej bi pa me. No, zdej pa jest nočem. Ne, nočem. Kr odjebi, dragec. *Se prime za mednožje.* Tale pečica je zaprla vratca. Konc. The end. Finito. Nema više. Šlus.

Jakob: Bi ji prosim že vzeli viski.

Mili: Od kod si vi pravzaprav jemlje pravico, da nam kar naprej ukazujete?

Jakob: To se nikamor ne premakne.

Saška: Dvigalo se ne premika. Markec, dvigalo se ne premika.

Marko: Šššš ...

Jakob: Nekdo vendar mora stvari vzeti v svoje roke. In če ni boljšega, potem bom to jaz. *Gogiju.* Ti? Slišiš! Hej, ti?! Zakaj se nisi

preštel, ko smo se preštevali? Zakaj se nisi javil? Nekaj te sprašujem! Halo! Je kdo doma?!

Mili: To ne gre tako, no. Saj nismo v zaporu. Sploh pa nikomur nič noče.

Jakob: Pa še bo. Ja, vem, da to ni v skladu z liberalnimi pogledi na svet, ampak jaz imam izkušnje s takšnimi. Ja, imam jih. Malce boste pogledali v stran in vam bo ... *Si potegne z roko prek vratu, nakaže prerezanje vratu.*

Saška: Markec, Markec ...

Marko: Šššš ... Pa kaj delate? Nehajte mi strašiti ženo!

Mili: Gospod z rožicami predvsem opogumlja samega sebe. A ne da, gospod?

Jakob: Vi vedno nekaj napletate.

Klara: Tisti vonj ... rekla sem vam ... tisti postani vonj ... to je ... *Pokaže na Gogija. ... to je to.*

Marko: Pa res malce zaudarja.

Jakob: Po kislem.

Klara: Jaz zavoham. Mojega sina sem vedno zavohala, če je pil. Pil si, sem mu rekla. Voham te. *Pogleda viski.* Jaz ne bom več pila. *Poda steklenico Mili. Mili jo odloži na tla.*

Marko: Mogoče je pa pijan.

Jakob: Ali pa zadrogiran. Halo?! A si džanki?

Mili: Pa kaj se vi greste! Človek je kot vsi drugi in ljudje smo si vendar enaki. Različni, ampak enaki. Ne morete hoditi okrog in kar na pamet etiketirati ljudi na osnovi njihove obleke, starosti, spola. Vsak ima pravico, da se oblači tako, kot se mu zazdi, da živi tako kot se mu zdi. Jaz verjamem v to, da smo si enaki. Moram verjeti v to, da smo si enaki. *Stopi h Gogiju.*

Jakob: Previdno ...

Mili: *Se ne ozira nanj. Ponudi Gogiju roko.* Živijo. Jaz sem Mili. Kako je pa tebi ime?

Gogi: *Jo nezaupljivo gleda, vendar se ne premakne.* Pa nič. *Se odmakne od njega.*

Jakob: In kaj bomo zdaj?

Pavle: Jaz bi malce spil. Mi daš viski?

Mili: *Poda viski Pavlu.*

Pavle: *Udobno sede na tla in ga začne cukati. Celo v bendu sem špilal.*

Kitaro. In to bas kitaro. Eh ...

Klara: Lahko se delamo, da ga ni.

Jakob: Pa je. Tu je. Pred nami.

Klara: Ampak lahko se delamo, da ga ni.

Jakob: Če se vi lahko pretvarjate ...

Klara: Vsi se pretvarjamo. Ko sem bila mlada, sem si želela postat igralka. Zaprla sem se v sobo in se igrala filmsko zvezdo. Vsi so me ljubili, oboževali, vsi so se me hoteli dotaknit. Potem pa mi je moj mož, moj ... bivši mož rekel: zakaj igralka? Vsi smo igralci. Vsi se pretvarjamo, da smo nekaj, kar nismo. In on se je znal res dobro pretvarjat. Celi dve leti se je pretvarjal, da ... Ja, vsi se pretvarjamo ...

Jakob: No, prav. In kaj bomo potem, potem ko se bomo pretvarjali, da ga ni? No, kaj bomo potem?

Tišina.

5. KDO JE LOPOV

Isti.

Klara: *Vzklíkne. Aaa!*

Jakob: Kaj je?

Saška: Markec ... Markec ...

Marko: Šššš ...

Klara: Ogrlica. Nimam več ogrlice. Še ... še popoldne sem jo imela.

Prav za to popoldne sem si jo nadela okoli vratu, zdaj ... zdaj je pa ni ...

Mili: Mogoče vam je padla na tla. *Gleda po tleh.* Ali pa jo imate v torbici.

Klara: *Prične brskat po torbici.* Ni ... ne, tudi tu je ni ... Ko sem vstopila v dvigalo, sem se prijela zanjo ... navado imam da prebiram bisere ... kot bi prebirala molek ... zdaj ... zdaj je pa ni nikjer ...

Jakob: Mislim, da nam je ni treba iskat prav daleč. M? M? *Miga z glavo v smeri Gogija.*

Mili: Ste prepričani, da jo je on ukradel?

Jakob: Kdo pa drug. Poglejte ga, samo pogledajte si ga. Sončni dnevi, on pa v nekakšni pelerini. Poletje, on pa z gojzarji na nogah. In to z umazanimi. Takšnemu človeku ne moreš zaupat.

Mili: In vam? Lahko vam zaupamo?

Jakob: Nekaj razlike je pa vendar med mano in ... in njim.

Mili: Gospod v pelerini in gospod z rožicami za prijatelja.

Jakob: Pa kaj imate vi proti mojim rožam? Sploh pa so to moje rože. Rože, ki sem jih sam vzgojil, če že hočete vedet.

Mili: Ja, saj, Hitler je pa malal.

Jakob: S Hitlerjem me pa že ne boste primerjali. Rože so ... ja, to so kot moji otroci. Popljuvate mi lahko, kar hočete, toda rož mi ne boste. Rože mi pa kar lepo pustite pri miru! *Zase.* Vsako popoldne, ko se vrnem iz službe, grem najprej na svoj vrt, pogledat kako je z njimi. Zalivam jih, presajam jih, jim trebam uši ... Ali pa samo sedim med njimi in jim šepetam, kaj se mi je zgodilo čez dan. Občutljive so in vendar ... se ljubijo brez bolečine. Ne pa tako kot ljudje ... *Spet glasno in odločno.* In zdaj grem na obisk in nesem rože!

Klara: Meni se zdi to lepo.

Mili: Rože za prijatelja.

Jakob: Kaj bi radi povedali? No, kaj bi radi povedali? Recite. Kar recite.

Mili: A povem? A naj res povem?

Jakob: Ja. Recite. Ajde. Dajmo.

Mili: Gej ste.

Jakob: Prosim?

Mili: Takoj sem vedela. S prve. Gej ste. Vse tole kao moško obnašanje. To je prikrivanje, nič drugega kot prikrivanje. Ste že videli, da bi se kakšen moški tako vedel? Poglejte tale dva ... *Pokaže na Marka in Pavla.* ... in povejte: v čem se razlikujeta od vas? V ničemer, razen v obnašanju. In noben od njiju se ne obnaša tako butasto, kot se obnašate vi. Stavit grem, da ste se tudi na ministrstvu za obrambo zaposlili samo zato, da bi prikrili svoja nagnjenja.

Premolk.

Klara: Tole me je pa kar malce potrlo.

Jakob: *Ki pride do sape.* Peder? Ti mi govoriš, da sem peder?

Mili: Gej. Rekla sem, da ste gej. In nisva skupaj krav pasla, da bi me lahko kar tikali.

Jakob: Ti mala zafrustrirana alternativka mi boš govorila, da sem peder. Jaz da sem peder. Ženo imam. Že-no!

Mili: Fasada!

Jakob: In ... in ... nisem vam dolžan polagat račune. Nikomur nisem dolžan polagat račune. Mislite si, kar si hočete. *Odločno stopi do Gogija.* Ti pezde zanikrni ...

Gogi: *Opozorilno zarenči.*

Jakob: *Se jadrno umakne.*

Saška: Markec, Markec ...

Marko: Šššš ...

Pavle: Kaj je? Si se malce usral, a, pederčina stari?

Jakob: Vi ... vi ... *Prežeče stoji. Potem se umiri.* Jaz tu nimam kaj iskat. *In se obrne v steno.*

Premolk.

Pavle: *Zapoje.* Žena naj bo doma, čaka naj na moža ...

Klara: Ne! Ne te pesmi! Nočem te pesmi! Zakaj naj bi bila doma? Nočem bit doma! Hočem it ven! VEN! V kino! V park! Se

sprehajati! Se kazati! Pokazati svojo biserno ogrlico! Še ... še popoldne sem jo imela ...

Marko: Ste prepričani?

Klara: Prepričana.

Marko: In tudi v torbici je nimate?

Klara: Sem pregledala.

Marko: Ja, potem vam jo je pa najbrž res nekdo sunil.

Saška: Tako mi je všeč, kadar si odločen, Markec.

Marko: Priznam, da tale naš neznanec deluje najbolj sumljivo. Takole imet roke zarinjene globoko v žepe – kot da bi nekaj skrival. Ampak nič ni rečeno. Lahko vam jo je ukradel tudi kdo drug. Kdor koli od nas.

Pavle: Mogoče se pa naš homič rad oblači v ženske cote.

Saška: *Se zahihita*. Ampak humorja pa nimaš, tega pa nimaš.

Marko: Najboljše, da vsi izpraznimo žepe. Jaz bom prvi. *Začne prazniti žepe*. Ključi od stanovanja ... ključi od avta ... en, hm, nek račun ... žvečilni ... kadar sem živčen, žvečim ... to pomaga ... Bo kdo žvečilko? Noben? ... denarnica ... listek iz trgovine ... pa še en račun ...

Mili: Ja, vse se plača ...

Marko: Mhm ... no, to bo pa nekako vse ... Kdo bo naslednji? Saška.

Saška: Tako resen si ... žepov nimam na tej oblecki ... *Odpre torbico in strese njeno vsebino po tleh. Začne jo pregledovat*. ... ključi ... pa še eni ključi ... listki ... dudica ... slikce ...

Marko: Kakšne slikce?

Saška: Slikce ...

Marko: *Počepne k njej in jih vzame v roke*. Kaj so pa to za eni otroci?

Saška: Otroci ... potem kamenček, ki sem ga našla lani ob morju ...

Marko: Čigavi otroci so to, Saška?

Saška: Kar eni ... pa ... ja, pa tale star strgan pašček od ure ...

Marko: Saška, sprašujem te, kje si dobila te slike od otrok?

Saška: *Kujavo*. Kaj te pa briga, kje? Saj nočeš otrok. Vsaj slikce imam lahko, če že ne smem imet otrok. Vsaj to mi lahko pustiš ...
Zahlipa.

Marko: Histerična si ... *Jo hoče objet.*

Saška: *Divje.* Pust me! Pust me! Si slišal? Pust me! Da se me ne dotakneš več! Nočem te! Nočem več fukat s tabo! Hočem otroka! Ja, otroka! Ne pa samo fukat, fukat, fukat ...

Mili: *Sočutno.* Saška, prid sem ...

Marko: Ti! Ti mala feministka pa prste proč od nje! Misliš, da ne vidim, kaj že ves čas počneš? Misliš, da nisem opazil, kako jo ščuvaš proti meni? Proti njenemu možu? Ubogi ta, ki te bo dobil na grbo. Najebal bo ko žuti. Ko žuti, ja. Saška ...

Saška: Ne! *Se mu izmakne.*

Marko: *Nekaj hipov ne ve, kaj bi.* Saj se boš pomirila. *Ostalim.* Saj se bo pomirila.

Saška: Zaradi tebe sem hotela it na to zabavo ob rojstvu otroka ... ja, zaradi tebe sem hotela it ... da bi videl, da otroci niso nič strašnega ...

Marko: Ne bova zdaj o tem ...

Saška: Nikoli nočeš o tem ...

Marko: Ne pred ljudmi ...

Saška: Tudi kadar sva sama nočeš ...

Marko: Ni res. Povedal sem ti že zakaj. Jaz v ta svet ne mislim rojevati otrok. Ne v ta svet, poln umorov in lopovščine in vojn in nasilja in onesnaženja in ozonskih lukenj in ... Nočem!

Saška: Kot hočeš ... Jaz sem mrtva v sebi ...

Marko: Saška ... M ... kje smo ostali? *Pavletu.* Vi!

Pavle: Jaz.

Marko: No, spraznite žepe in kovček.

Pavle: Komaj se človek znebi enega avtoritarca, že uleti drugi ... saj bom, saj bom ... *Odpre kovček in strese kupe papirja iz njega.* Papir. V dobi računalnikov mi tule še vedno tripamo na papirju. Milijone je tip odnesel s sabo. Milijone. In to je to. Papir. To je vse, kar je ostalo. Ničvreden papir. Kdo že ima vžigalnik? *Premolk.* Pa nič. *Žepi.* *Prične vlačiti stvari iz žepov.* Ključi ... a ste opazili to, da imamo vsi ključe? Pa noben ne

more ven. Noben. ... M ... Kaj pa je tole? Aha, račun iz čistilnice ...

Saška: A vi sami nosite stvari v čistilnico?

Pavle: Sam. Čisto sam.

Saška: *Pošlje grd pogled Marku.*

Pavle: Potem ... m ... mobitel ... ki ne vleče ... *Ga gleda.* Ne, ne vleče ... ni signala ... mrtev ... *Ga z vso silo vrže ob tla, da se razleti. Vsi poskočijo. Jakob se obrne od stene. Pojasnjujoče.* Če že ni vžigalnika ... aha, ura ... rolex ... fejk ... lažna ... ja, prijatelji moji, vse na meni je lažno ... lažen armani ... *Potrka po kovčku.* Umetno. ... kaj še? ... ja, še več papirjev in papirčkov ...

Marko: Notranji žep.

Pavle: M? Aja ... denarnica ... in ... konec ... jeb, konec ... tko je to ... pa je šla ... pa je šla rakom žvižgat ... *Spet zapoje.* This is the end, my beautiful friend, the end ...

Saška: Lepo poješ.

Pavle: Včasih sem igral v bendu. Bas kitaro. In pel. Eh ...

Mili: *Strese vsebino torbe na tla. Rokovnik, svinčniki, razni drobni predmeti ...* Tu je ni. *Obrne žepe.* Tudi tu ne. Zadovoljen?

Marko: *Jo presliši.* Še vi!

Jakob: To je smešno.

Marko: Vsi smo.

Jakob: Ne razumete. Jaz sem visok uradnik ministrstva za obrambo in če me dobijo v tem dvigalu ob tej uri, potem ...

Marko: Gospa? Ali boste lopova prijavili?

Klara: Ne.

Marko: Nihče vas ne bo dobil. Samo vrnite ogrlico in stvar bo ad acta.

Jakob: Bojim se, da gre za nesporazum. Jaz nisem ukradel ogrlice. Govorim vam, da ...

Mili: Kaj pa potem skrivate? Slikce nagih dečkov?

Jakob: Ti mrha! *Se tresse.* Ubogi tvoji starši. Ja, prav ubogi tvoji starši. Če se do njih takole obnašaš kot se do nas, potem ...

Mili: Jaz nimam staršev! Okej?! Nimam! In zdaj zapri!

Premolk.

Jakob: No, nisem vedel ... se oprostam ... *Odvije papir, v katerem je šopek. Pokaže, češ tule je ni. Skrbno zavije nazaj. Izprazni žepe. Vse. Tudi tu je ni ...*

Premolk. Vsi se počasi zazrejo v Gogija.

6. KDO JE MORILEC

Isti.

Marko: *Stopi h Gogiju.* Poslušaj, kolega, daj vrni tisto ogrlico, da bo tale šarada za nami.

Gogi: *Se potegne skupaj. In to je vse.*

Marko: Glej, no, poglej me. Kaj vidiš? Vidiš enega tipa blizu tridesetih, kar v formi, kar solidno oblečenega, z ženo in zibelko in si misliš, on je od drugod. On je iz drugega sveta. On me ne razume. On ne ve, kaj prestajam, ko se dneve in dneve vlačim po ulicah, prosjačim za denar, iščem *horse*, ne, on me ne more razumet. Pa ni tako. Razumem te. No, poglej me. A misliš da sem od nekdaj takšen? No, nisem. Povem ti, da nisem. Tudi jaz sem svoje dal skozi, ja. Posedal sem po klopcah, se družil s klošarji, fehtal denar, bil romantičen in tako. Ja. In zdajle, vem, kaj si zdajle misliš. Misliš si: tip nalaga. Tip kar neki nalaga. Se mi prilizuje. Se pretvarja, da me razume. To si misliš. Ampak se motiš. Ja, motiš se. Jaz te res razumem. Jaz sem ... kot ti. Malo boljše sem oblečen. Ja. Malo več denarja imam. Ja. Ampak za kakšno ceno? No, vprašaj se za kakšno ceno? Za ceno svobode. Ja, za ceno svobode. Ker sem popustil. Ker sem šel v tisto jebeno službo, namesto da bi živel. Ja, tako je to, kolega. Na eni strani je služba, na drugi pa življenje. In to ni kar katera koli služba. Ne, ni. To je služba, ki

jo v rokah drži moj tast. Ja, očka tele bejbike tukaj. Moje žene.

In s tem drži mene. Razumeš, kaj ti govorim? A me ti razumeš?

Mili: Prodali ste se.

Marko: Kaj?

Mili: Prodali ste se. Hočete mu povedat, da ste se prodali. Ne vem pa, zakaj mu to govorite. Kakšno zvezo ima to z njim. Kakšno zvezo ima to s čimer koli.

Marko: To ... jaz ... m ... Jaz se nisem prodal. Sploh pa me ti nimaš kaj obsojat. Ker nimaš pojma, kdo sem. Pojma nimaš. In zdaj si me zmotila. V rokah sem ga imel. Ja, v rokah sem ga imel, še malo pa bi popustil in vrnil ogrlico. Na, zdaj pa imaš. Zdaj se pa ti ukvarjaj z njim.

Jakob: Popustil? Tale bi popustil edino, če bi s palico iztepli iz njega tisto ogrlico. Edino takrat bi popustil.

Mili: A, vi bi pa kar s palico.

Jakob: Ja, jaz znam s takšnimi. In s takšnimi kot si ti.

Mili: U, smo pa korajžni.

Jakob: Ne me izzivat. Samo ne me izzivat. Jaz sem visok uradnik ministrstva za obrambo in če me dobijo v tem dvigalu ob tej uri, potem ... potem ... ja, potem bo to škandal. In to ne bo dobro. Za nikogar ne bo dobro. Ker jaz vem. Ja, vem. Še sanja se vam ne, kakšne podatke vse imam spravljene tu noter. *Se potrka po glavi*. In če me bo kdo hotel namočiti, bo nasrkal. In to bo oreng nasrkal. Ker jaz bom šel s tem v javnost. Če kdo misli, da me je strah it s tem v javnost, se zlo moti. Zlo moti. *Stopi bliže h Gogiju*. Ajde, ti mala pokveka – dej sem ogrlico, al te bom pa sesul kot vola! Si slišal! A?!

Pavle: *Skoči na noge in stopi med Jakoba in Gogija*. Hej! Hej! Tole ni boksarski ring. *Premolk*. Pojma nimate. To vam povem, da nimate pojma. Ne znate. Enostavno ne znate.

Jakob: *Mimo Pavla*. Srečo imaš, da veš. Če se ne bi tale vmešal, bi bil zdajle razmazan po vseh stenah tega jebenega dvigala.

Mili: Pa kaj vam je?

Jakob: Kuš.

Mili: Kaj?

Pavle: Hej! Hej! *Premolk*. Bom jaz. Vi ne znate. Še govorit ne znate z njim. Mislite, da vas razume? Ne, vas ne. Nismo mi od drugod, on je od drugod. *Gogiju*. Ne se bat. Dokler sem jaz tule, ti tale ta star ne bo nič naredil. Štekaš? Nič. Zdej pa mal pospikajva. Okej. Ogrlico si sunil. Jebiga, biznis je biznis. Ampak kaj boš z biserno ogrlico? Gotovo je zavarovana. Gospa, a je zavarovana?

Klara: A ... ja ... ne vem ... mama mi jo je dala, ko sem se poročila ... najbrž je ... ja, je ...

Pavle: No, vidiš. Ti misliš, šel bom mal around in jo komu prodal. A ne da tako misliš? In bi to tudi naredil. A ne da bi? Bi. In kaj bi se zgodilo? Ja, takoj bi te čapili. In the moment. V momentu. Policjoti bi te čapili. In? In? In bi ostal brez ogrlice in brez denarja in še v čuzo bi te vtaknili. Tako bi bilo, frend moj. Tako in nič drugače. In zdej ti jaz ponujam en biznis. Je pa komplet na teb, da se odločiš – yes or no. Jaz te v nič ne silim. Ti daš meni ogrlico, jaz ti dam pa money. Pare. M? M? No, koliko. Ti samo reci, jaz ti dam in bo vse kul. Vse bo alright. No?

Gogi: *Molči*.

Pavle: *Poda steklenico Jakobu*. Tole mi pridržte. Thanks. *Seže po denarnici*. Evo, tule imam – glej, tri Cankarje. Jaz teb tri Cankarje, ti pa men ogrlico. M? M? *Premolk*. Ma jebi se mali. Če nočeš pa nič. In ti bi mi bil rad nek biznismen. Ti? Še sanja se ti ne, kaj je to biznis. In potem bodo mene jebali, da sem zašuštral posel. Pa kaj še. Ja, tud jaz sem samo človek. Zdajle, zdajle bi moral bit s kakšno pičko, jo fukat do nezavesti, ne pa da se vlačim prosjačit enega Nemca, da mi da še zadnjo šanso. Bojo mene jebal, ja. Okej. Okej. Bova pa drugač probala. Ženska. Kdaj si bil nazadnje z žensko? Glej tole vizitko. Tole card. Stari, zmeša se ti, če ti ga ona vzame v usta. Zme-ša. Bejba je čista desetka. M? M? Plačam ti jo. In to ne sam za par uric, za celo noč ti jo plačam. Takoj ko pridemo ven, jo

pokličem in se zmenim. Keš ni problem. Res ni problem. Ti sam rec in jo dobiš. *Premolk. Se obrne proč od Gogija.* Mali nima pojma ... treh čistih nima ... Naredite z njim kar hočete. Če hočete s palico, potem pa s palico. Jaz se umikam. Jaz se kompletno umikam. *Kaže hrbet Gogiju in čaka, če bo ta odreagirala. Se obrne k njemu.* Tako potem. Ja, kaj naj rečem. Nič. Dal sem ti šanso. A sem ti jo dal? Ja, dal sem ti jo. Pa si jo zapravil. Eh ... In kaj zdaj? Ja, ljubček moj, veš kaj bo zdaj? A veš koga bom zdaj poklical, ko pridemo ven? Ne, nobene kurbice ne bom klical. A-a, nič bejbik ne bo za našega prijateljčka. A veš koga bom poklical? M? M? Po-li-ci-jo.

Jakob: Noben ne bo policije klical.

Klara: Jaz hočem svojo ogrlico nazaj. Če je sam ne da, potem mu jo bo pa policija iztrgala iz tatinskih prstov.

Jakob: Nobene policije ne bomo klicali, sem rekel. Jaz sem visok uradnik ministrstva za ...

Mili: ... za obrambo, ja smo že slišali in to ne enkrat.

Jakob: Ti pička mala ...

Marko: Čakajte no.

Jakob: Če imate vsi zavožena življenja, jih pač imate. Jaz svojega ne mislim zavozit. *Hitro stopi h Gogiju.* Daj sem, kar si ukradel!

Gogi: *Se umakne in zarenči.*

Jakob: Boš ti name renčal, preklet pes posrani! *In ga s steklenico udari po glavi.*

Gogi pade po tleh in negibno obleži. Vsi poskočijo, nemara celo zakričijo. Mili se stisne h Klari in Klara se stisne k njej. Saška se zateče v Pavlov objem. Marko obstoji sam.

Jakob: *Z razbito steklenico v roki stoji in jih divje gleda. Kaj je? Kaj me gledate? Nekdo je vendar moral rešit zadevo. Premolk.* Kakšne mile jere. Ha, in pol naj bi bil jaz peder. Ha ... *Odmakne se od Gogija, gre k steni in se obrne vanjo. Mrmra.* Niče, ja ... uradniček na ministrstvu, ja ... zdaj pa imate, ja ...

zdaj pa vidite ... bo mene kontrolirala ... mene ... umorit
otroka ... boš ti mene jebala ... boš ti meni govorila, da sem
samo zato tam, ker nisem sposoben za resničnega odvetnika ...
take stvari imam v glavi, da se nobenemu še sanja ne ...
policija, ja ... boš že videla, boš ti že videla ... *Vse tiše mrmra,*
potem le še premika ustnice.

Tišina. Vsi strmijo v Jakoba.

7. KDO JE ZDRAVNIK

*Isti. Počasi se odlepijo drug od drugega. Zgroženo strmijo v Gogija, ki
negiben leži na tleh, in v Jakoba, ki še vedno s steklenico v roki stoji in
strmi v steno.*

Pavle: M ...

Marko: Ja?

Pavle: Eh ...

Klara: In ...

Marko: Kaj?

Klara: Nič. Nič.

Mili: To ...

Marko: M?

Mili: ... je ...

Marko: M?

Mili: ... grozno.

Saška: A ...

Marko: Ja?

Saška: ... mislim ...

Marko: Reci.

Saška: ... saj veš ... če je ... no ...

Marko: Če je kaj?

Mili: Kri.

Marko: Jaz ne prenašam krvi. Slabo mi rata, če vidim kri. Saška lahko pove. *Se obrne proč.*

Saška: Ja. Res mu slabo rata, ko vidi kri.

Klara: Nekdo bi moral ... kot v filmih ...

Pavle: Jaz se ne spoznam.

Klara: Jaz tudi ne.

Mili: Bom jaz. *Se ne premakne.*

Marko: *Obrnjen proč.* In?

Mili: Bom. Bom. *Previdno poklekne h Gogiju. Poskuša mu potipat pulz na vratu. Odmakne roko.*

Marko: Torej?

Mili: *Mu spet poskuša otipat pulz. Rahlo se ga dotakne. Umakne roko. Potem pogumneje in obdrži roko na Gogijevem vratu. Topel je.*

Saška: Ali je ... saj veš ...

Mili: Nič ne čutim.

Pavle: Mogoče bi morali z ogledalom ...

Saška: Moj se je razbil, ko sem ... *S kretnjo nakaže, da je stresla stvari iz torbice na tla.*

Klara: Jaz ga imam. *Pobrska po torbici in potegne na plano majhno žepno ogledalo. Poda ga Mili.*

Mili: *Vzame ogledalo in ga nerodno približa Gogijevim ustom. Potem ga pogleda.* Nič.

Pavle: Si prepričana?

Mili: Nisem zdravnica, kako naj vem.

Klara: In ... *Namigne z glavo proti Jakobu.*

Pavle: Po moje je v šoku.

Marko: *Ki misli, da se govori o njem.* To ni nikakršna bolezen, nekaj zelo normalnega je. Pa ni bilo tako, ko sem bil majhen. Odraščal sem na kmetiji in bil zraven, ko se je klalo prašiče. Nikoli mi ni bilo slabo. Kot otrok sem držal prašiča za rep, ko so mu prerezali vrat. Niti tisto njegovo cviljenje, ko je zavohal smrt, mi ni prišlo do živega. Potem pa se je vse spremenilo in že samo pogled na kri mi tako obrne želodec, da vse vržem iz sebe.

Saška: Jaz bom ... bruhala ... Bruhala bom ... *Se zateče v kot in
bruhne.*

Marko: Saška ... *Jo hoče objet od zadaj, vendar se mu ona izmakne.
Pomirjajoče. Je že v redu ... je že v redu ...*

Pavle: In kaj bomo zdaj?

Mili: *Nežno boža Gogija po licih. Nežno kožo ima. Kot kakšna punca.*

Pavle: Lahko ... no, saj veste ... pogledamo, ne?

Mili: *Umakne roko. Jaz že ne bom. Jaz ... jaz nisem mrhovinar.*

Prepustimo to poli-

Pavle: Ššššš ... *Pokaže na Jakoba. Ta še vedno kaže hrbet ostalim.*

Klara: Jaz tudi ne. Raje ostanem brez nje, kot pa da bi stikala po žepih
mrliču.

Saška: *Preneha z bruhanjem. Boljše je ... Marku. Kako si ti?*

Marko: Jo je veliko?

Saška: *Pozorno pogleda Gogija. Samo majhna lužica ob njegovi glavi.*

Zdi se kot da spi.

Marko: Ko bi le lahko stopil kam ven ...

Pavle: Bom jaz. *Odločno počepne h Gogiju. Za hip okleva, potem
potegne Gogijeve roke iz žepov pelerine. Seže v prvi žep in
izvleče majhno škatlico za prstane. Odpre jo, vzame prstan iz
nje in ga podrži proti svetlobi. Zgleda, da je mali nor na nakit.
Stavit grem, da bom v drugem žepu našel vašo ogrlico. Škatlico
s prstanom poda Mili. Seže še v drug žep. Nič.*

Klara: Nič?

Pavle: Nič. *Premolk. Obrnil ga bom. Za hip okleva, potem ga obrne.*

Vsi malce odskočijo, drobni vzkliki.

Mili: Naravnost v senca ga je - ...

Pavle: Ššššš ... *Zastrmi se v Jakoba in ga nekaj časa pozorno motri.
Ta se ne premakne. Pa dajmo ... Pretipa Gogijeve žepe, sega v
njih. Potem občepi. Nič.*

Klara: Nič?

Pavle: Ne ogrlice ne kakih dokumentov po katerih bi prepoznali, kdo
je ... bil.

Mili: V žepu je imel prstan. Z njim je nekam šel. Mogoče zaprosit kakšno dekle za roko.

Saška: Tako mlad je še. Premlad za poroko.

Marko: Najbrž ga je kje ukradel, zdaj pa se je napotil prespat v tukajšnjo klet. Poglejte, če je pritisnjen gumb za v klet!

Pavle: Ko so se vžgale luči, sem pritisnil vse gumbe, tako da ...

Saška: Še cel otrok je.

Jakob: *Pade mu ostanek steklenice rok. Vsi se zdrznejo. Počasi se obrne proč od stene, proti ostalim. Z negotovim korakom stopi do Gogija. Gleda ga. Še vedno je odsoten. Rekel sem ne, ne naredi tega. To je umor. Pa me ni poslušala. Ni ga hotela. Ne z mano. Vrne se k steni. Pobere šopek rož, ki mu je že prej padel iz rok. Odvije ga in posuje rože po Gogiju. Prazno strmi vanj. Potem prav tako prazno strmi v druge. Ubila ga je. Ja.*

V tistem poblisknejo luči. Enkrat. Dvakrat. Tretjič. Vsi strmijo v luč na stropu. Potem ta ugasne.

Klara: O, Jezus.

Mili: Daj roko.

Klara: Tu je.

Pavle: Šepetajoče. Saška.

Klara: Mene bo konec od strahu. Bit v tako majhnem prostoru z mo-mo-rilcem.

Marko: Se še vidi? Premolk. Se še vidi?

Mili: Ne.

Marko: Saška ... Išče jo v temi in se spotakne ob zibelko. Au.

Mili: Si stopil nanj?

Marko: Ne, v to zajebano zibelko sem se spotaknil.

Saška: Mene je strah. Kaj pa ... kaj pa če pride njegov duh in se nam maščuje?

Marko: Pridi sem, da te zaščitim. Potem ko ni odziva. Zacmiha. Prst sem si zlomil.

Mili: Naj prižgem vžigalnik ... *Vkreše vžigalnik in posveti z njim po prostoru. Sredi dvigala na Gogiju leži Jakob.*

Jakob: *Še vedno odsoten. Obrne se proti lučki. Si to ti? Si to ti, moj otrok? Ta brleča nedonošena lučka? Jaz sem te hotel. Ona te ni hotela. Ona. Nočem. Ne s tabo, je rekla. Samo zato, ker sem morala ... ker so me v to prisilile razmere ... samo zato sem šla s tabo ... In zdaj, sem jo vprašal. Iz maščevanja, je rekla. Ja, iz maščevanja. Da boš videl, kako je to, če si z nekom, ker moraš bit z njim. Samo zato, da ti preprečim, da bi bil s kakšno drugo. Ne ... ne poskušaj me varat. Uničila te bom, če te dobim pri drugi.*

V tistem vžigalnik ugasne.

Mili: Plina je zmanjkalo.

Jakob: Hej? Hej? Kje si, kam si šel ... hej ... jaz ... ne ... ona

Premolk.

Saška: *Začne tiho peti.*

8. KDO SANJA

Dišeč cvetoč travnik. Sonce. V desnem kotu travnika stoji dvigalo. V vratih dvigala zgneteni stojijo Mili, Klara, Pavle in Marko. Po travniku hodi Saška, nabira marjetice in poje.

Saška: *Preneha peti in nastavi obraz soncu. Mmmm, kako to paše. Pogleda stopala. In bose noge v travi. Tud to paše. Se zadovoljno pretegne. Kar tu bi ostala. Še lepše je kot na morju. Leta in leta hodimo na nek otok. Naš otok, mu rečemo. Majhen otok je to. Poznam vsak kotichek, vsako ped našega otoka, nič ni neznanega, nič strašljivega. Še morje v zalivu, kjer se kopamo, je prijazno in odrešeno skrivnosti. Ko sem bila še majhna, so*

moški ob večerih balinali in pili vino, ženske so klepetale o zadnjih delih Esmeralde ali katere druge tele novele. Otroci smo se lovili. Mene so zmerom prec ulovili. Prehitro se pustiš ulovit, mi je enkrat rekla ena punčka. Rada sem hodila na morje in rada sem se vrnila domov. S kamenčkom v torbi. Za vsako leto en lep kamenček. En moj spominček. Lepo je tukaj. *Prične spet nabirat marjetice in peti.*

Iz dvigala stopita Mili in Klara. Namestita se na travnik. Mili potegne na dan rokovnik in svinčnik ter začne risati Klaro – ta ji pozira.

Klara: Vedno sem si želela imeti hčerko. Pustila bi ji dolge lase, tako da bi ji jih lahko česala. Punčke z dolgimi lasmi so najlepše. Ko bi odrasla, bi postala igralka. Z njo bi hodila na premiere njenih filmov in stala zraven nje, ko bi jo fotografirali. Nikoli ne bi bila sama. Še vedno bi imela dolge lase. Še vedno bi jo česala.

Mili: Meni so vseč starejše ženske. Spomnim se ene svojih rejnic. Dišala je po milu. Ob večerih, kadar se ji ga je mož zapil, je prišla v mojo posteljo in me božala. Po celem telesu me je božala.

Klara: Ta nova od mojega moža ima dolge lase. Že dve leti je, kar me je pustil. In kakšne dve leti prej me je varal. Mislil je, da ne vem. Pa sem vedela. In jaz sem mislila, da ga bo minilo. Pa ga ni minilo.

Mili: Moški so prasci. Moški niso kot smo me, ženske, je govorila. Niso tako nežni, tako ljubeči. Grobi so, smrdijo, mi je govorila. A ti to paše, me je spraševala. A ti to paše? Ja, paše, paše ... Nikoli te ne bom zapustila, je šepetala. Čez dan ni nikoli govorila o tem. Ko sem ji enkrat omenila, kako lepo mi je bilo, me je nagnala umiti si usta. Kakšne svinjarije pa govoriš? Je rekla. Bejž si umiti usta, je rekla. Umazana so. Ko se jima je končno rodil otrok, njun otrok, sin, sta me poslala proč. On tako hoče, je rekla. Zanima me, kakšen je postal tisti njun

otrok, tisti njun sin? Najbrž takšen kot njegov oče. Moški so prasci.

Klara: Moj sin je v redu. Le tako daleč je. Zelo daleč.

Mili: Kaj je bila? Moja mama, moja ljubimka? Mogoče me prav zaradi nje privlačijo starejše ženske. Ali pa zato, ker nikoli nisem spoznala svoje mame. Svoje prave mame. Ker me je zapustila ... ker sta me obe zapustili ...

Klara: V Londonu je. Šel je tja študirat. Rekla sem si, no, štiri leta bom pa že vzdržala brez njega. Potem pa se je zaljubil in ostal. V zadnjih treh letih je bil doma le enkrat. Enkrat samkrat. Me nič ne pogrešaš, sem ga vprašala. Veš da te, je rekel. Ampak v očeh sem mu brala, da me ne.

Mili: Zaljubljive narave si, mi je rekla Ana. Hitro se me boš naveličala. Hitro si boš našla drugo. Ljubim te, mi je rekla. Jaz sem ji pokazala svojo risbo Amazonke. Zakaj molčiš, me je vprašala? Jaz sem ji pokazala svojo risbo meduze. Hotela sem ji odgovoriti, da nikoli! Da bo prej ona zapustila mene, kot jaz njo. Da so me še vse zapustile! Nič nisem rekla. Zakaj nič ne rečeš? Ali to pomeni, da me ne ljubiš? Me je vprašala. Spet sem bila tiho. Pokazala sem ji bel list papirja. Šla sem. Kar šla sem. Zakaj ne morem izreči tako preproste fraze, kot je: ljubim te. Zakaj?

Klara: Čez dan še gre, ampak zvečer, zvečer udari samota z vso silo. In kaj naj potem? Naj vzamem vrv in se obesim? In tako ga pijem. Počasi. Dokler ne zaspim.

Mili: To je najvišja stolpnica v mestu. Zato sem si jo izbrala, zato, ker je najvišja. Prav do vrha sem se hotela zapeljati. Prav na streho. Pod jasno zvezdnato nebo. In potem ...

Saška preneha peti.

Saška: Marjetice je nabirala, da iz njih bo venček delala. *Sede v travo.* Markec! Markec, kje si, Markec? Pridi k meni. Pridi k svoji

Saški. Pridi. Bova otročičke delala. Ne, ne delala. Bova otročičke naredila. Markec!

Pavle stopi iz dvigala. Gleda Saško. Na tleh dvigala leži Gogi, ob njem ali prek njega Jakob. Marko sedi med vrati.

Marko: Svoboda, ja. Mislil si, da nakladam. Pa nisem nakladal. Veš od kod sem? Ko bi videl mojo vas, bi takoj razumel. Ja, takoj bi razumel mene in moje odločitve. Prišel sem študirat. Ni mi šlo. Enostavno mi ni šlo. Pa ne da bi bil preneumen. Sploh ne. Ampak nekako se nisem mogel zares vživet. In potem sem spoznal Sašo. Tako cortkano malo bitjece. Ženska otrok. Bejbika. Pa saj poznaš vse te izraze. In iz dobre familije za povrh vsega. Veliko stanovanje, vikend na jadranskem otoku. Kaj bi hotel boljšega? In pri študiju mi ni šlo. In njen oče mi je ponudil službo. In sem ... kaj pa naj bi drugega? Vidiš, o tem ti govorim.

Saška: Ampak Markec noče otročičkov. On bi jih le delal. Pravi, kako krut je ta svet, v ta svet že ne bom rojeval otroke. Ampak jaz vem, ja, vem, da ne gre za to. Ne, sploh ne gre za to. Strah ga je. Ja, Markec je sam majčken otročiček. In ne rabi žene, ki bi mu rojevala otroke, ampak rabi mamico. Tako je to, ja. *Vzame marjetico in prične počasi trgati listke.* Ljubi ... ne ljubi ...

Pavle: *Se začne korak za korakom bližat Saški.*

Marko: Nikoli je nisem ljubil. Šlo mi je le za varnost. Za to, da bi bil na varnem. Da bi bil pospravljen nekje na toplem. In tako sem ... ja, prodal sem svoje sanje. In jaz sem imel res sanje – ne pa tole ... *S široko kretnjo pokaže na travnik.* Pisal sem in sanjal, da bom pisatelj. In potem sem sanje menjal za pisarniško delo in sebe pisatelja za ... no, za to, karkoli sem že zdaj. *Premolk.* Lahko bi jo varal. Ampak ne, varanja ne maram. Nočem. Pa tudi – s katero bi jo pa sploh? S kakšno njeno prijateljico?

Jakob: *Zamolklo.* Ne me varat, če me boš varal, te bom uničila. Ampak jaz jo ... ja, jaz jo. *Se privoščljivo hihita.* Ob popoldnevih

hodim na svoj vrt, med svoje rože in jih odbiram. Ta in ta in ta ... Ampak nikoli zanjo, nikoli ... vedno za mojo ... ljubico ... vedno le za mojo ... ljubico ... in jim govorim, govorim svojim rožam: ampak jaz jo, ja, jaz jo ... *Se hihita.*

Mili: In potem bi stopila na rob in zaprla oči. Počakala bi. Štela bi do deset. Mogoče tudi do sto. Čakala bi, da se kaj zgodi. Da pride ... In je ne bi bilo. Vem, da je ne bi bilo. In potem bi stopila. Samo en korak, kakih trideset centimetrov bi bil dolg. Ampak potem bi padala ... padala ... deset in deset metrov in ... Nekje sem brala, da alpinisti, ko padejo z velike višine, doživljajo padec kot nekaj čudovitega, kot ... kot raj. Ja, kot raj. Rada bi se vrnila v tisto posteljo, v najino posteljo, v najin raj ... ja, zato sem si izbrala to stolpnico.

Saška: *Pavlu, ki je zdaj ob njej.* Je venček naredila, z njim si ljubčka je dobila.

Saška in Pavle se objameta. Začneta se poljubljati in potem tudi seksati.

Klara: Rada bi imela hčerko. Hčerka te nikoli ne zapusti. Vedno je tu. Vedno jo lahko objameš.

Tudi Klara in Mili se objameta in spustita v travo.

Klara: Hčerka moja.

Mili: Ljubezen moja.

Luč počasi temni. Tema.

9. KDO JE NOR

Dvigalo. Tema. Luč v dvigalu dvakrat trikrat pobliskne. Potem se prižge. Nekaj časa vsi sedijo na miru. Potem se Saška iztrže iz Pavlovega objema. Marko se ji hoče približat, vendar se ga otrese.

Potem se hoče približat še Pavle, vendar se otrese še njega. Moška se prek nje nekaj časa molče gledata, potem pa se odmakneta od nje. Tudi Mili in Klara se odmakneta druga od druge. Nerodno jima je. Sredi dvigala še vedno leži Gogijevo truplo. Ob njem ali prek njega leži Jakob. Jakob se počasi predrami, vstane in naredi par negotovih korakov po dvigalu. Potem zagleda Gogija. Nekaj hipov strmi vanj. Potem vprašujoče pogleda ostale.

Jakob: Kaj je to?

Pavle: Prosim?

Jakob: Pokaže na Gogija. Tole. Kaj je tole?

Mili: Vam se je pa do kraja zmešalo, a?

Marko: Ššššš ... post travmatsko amnezijo ima.

Mili: Kako pa naj vem, nisem psihiatrinja.

Jakob: O čem govorite?

Marko: Se res ne spomnite?

Jakob: Česa pa naj bi se spomnil? *Gleda po tleh in zagleda razbito steklenico viskija.* Kdo je pa to razbil? In moje rože? Kdo je tako nemarno raztresel moje rože? Rože, katere sem sam vzgojil?

Mili: Jaz tega ne morem poslušat. Povedala mu bom.

Marko: Ne!

Jakob: In kako tu smrdi.

Saška: Jaz sem bruhala. Slabo mi je bilo.

Marko: Zanimivo ...

Saška. Moje kozlanje se ti zdi zanimivo?

Marko: Ne. Ampak pogled na strnjeno kri mi nič ne škodi. Sploh mi ni slabo.

Pavle: *Pikro.* Ja, škoda da je šla flaša v pizdo, če ne, bi lahko nazdravili tvo- ... vaši ozdravitvi.

Klara: Potem viskija ni več?

Pavle: Ni. Imam pa malo koke, če hočete en snif...

Jakob: *Pavlu.* Poslušajte vi! Ste to vi zakrivili? *Pokaže na Gogija.*

Povejte, ali ste to vi zakrivili? *Premolk.* Čakam.

Mili: Jaz mu bom povedala.

Klara: *Marku*. Kaj se pa lahko zgodi, če mu povemo?

Marko: Ne vem.

Klara: Mislila sem, da kaj veste o teh rečeh.

Marko: Kar sem vedel, sem že pozabil.

Saška: Marko je pustil študij medicine, ker mu je bilo slabo ob pogledu na kri.

Klara: Zakaj ste pa šli študirat medicino, če vam ob pogledu na kri postane slabo?

Marko: Ni mi od nekdaj slabo.

Klara: Od kdaj pa?

Marko: Pa kaj ste tako firbčni. Slabo mi je in pika. Ali pa mi ni več.

Kaj pa jaz vem. Če mu hočete, mu povejte, če nočete pa ne.

Meni je dovolj. Ja, meni je vsega dovolj. Krvi, ovulacij, dvigal, službe, jebениh tastov, ki te kar naprej spodjebavajo, zmešanih pičk, butastih vprašanj, debilnih nedeljskih popoldnevov, preživetih pred videorekorderjem in idiotskimi ljubezenskimi filmi, življenja, smrti, vseh vas po spisku, jaz ... jaz hočem proč od tod.

Jakob: Vsi hočemo proč od tod, vendar, če vas smem spomnit, dvigalo ne dela. In zdaj mi prosim naj že kdo pove, kaj je tole?!

Mili: Mrtev je.

Jakob: Kako to mislite – mrtev?

Mili: Mrtev. Mrtev kot pes, ki ga povozi avto. Ali pa kot ptič, ki se raztrešči ob vetrobranskem steklu. Ali pa kot čisto nedolžen mlad fant, ki mu en debil z ministrstva za obrambo razbije glavo s flašo viskija. Tako je mrtev.

Premolk.

Jakob: Če ... če sem prav razumel, za smrt tegale ne pridiprava krivite ... mene?

Mili: Nič vas ne krivim. Vi ste ga ubili.

Jakob: Kako prosim?

Mili: Vi ste ga ubili!

Jakob: To ... to ... to pa presega vse meje ... ja, vse meje presega ...

Ne bo nihče nič rekel? *Premolk.* No?

Marko: Tako je bilo, kot je rekla. Ker ni hotel vrniti Klarine ogrlice, ste ga s steklenico viskija udarili po glavi. Žal ravno po sencah in tako se je ... no, zdaj je mrtev.

Pavle: *Zapoje.* This is the end, my beautiful friend, the end ... Ja, tako je to. Vse en dan umre. Ljudje ... *Pogleda na uro.* ... kariere. *Pokaže z roko.* Še včeraj sem bil takole visoko, danes pa sem, ja, kar dobrih sto nadstropij niže. In če bo vse šlo tako, kot mi je šef obljubil, da bo šlo, če zamočim še posel z Nemcem, bom kmalu tudi sam končal v razcapanih in prešvicanih cunjah v kakem dvigalu. In trop bebcev bo strmela vame in nihče ne bo vedel, kdo sem.

Jakob: Prosim, da vaše zažene kariere ne primerjate z mrtvim človekom. To ni etično.

Pavle: Ma jebi se.

Jakob: Takole pa ne boste govorili z mano, mladi mož!

Klara: Pazite, spet lahko postane napadalen.

Pavle: Neka.

Jakob: *Čisto zmeden.* Napadalen? Jaz pa napadalen? Kolikor se spomnim, sem bil tule edini, ki sem reševal situacijo. Edini! Vi ... vi pa me obtožujete nič več in nič manj kot umora. To ... *Mili.* To ste jih vi naščuvali proti meni! Vi, s svojimi liberalnimi pogledi na svet, s svojim naivnim uporništvom, s ... s ...

Marko: Nihče ni nikogar naščuval proti nikomur. Le to je, da se ne spomnite.

Jakob: Ne verjamem. Da bi jaz ... Ne. Tega enostavno ne morem sprejeti. To ni razumna razlaga. Ni. To ... to ...

Premolk.

Saška: Zanima me, kdo je bil? In kdo so njegovi starši? Kje so? Ali bodo kdaj izvedeli, kaj se je zgodilo njihovemu sinu? Njihovemu otroku. *Potegne k sebi zibelko. Izpod nje se nekaj zasvetlika. Pobere in podrži proti svetlobi.* Ogrlica.

Premolk. Vsi strmijo v ogrlico.

Jakob: Torej je sploh ni nihče ukradel?

Mili: Ves čas je bila pod zibelko.

Pavle: Ja, ko smo se pognali k višku, mislim, ko je lift še delal, je stala pokonci, na boku. Potem pa sem se zaletel vanjo in je padla. In prekrila verižico.

Klara: Katero ste mi strgali, ko ste hoteli vžigalnik.

Jakob: No? No? Kdo je zdaj kriv? On! *Kaže na Pavla.* On!

Pavle: Mogoče sem kriv, da smo mislili, da je bila verižica ukradena, ampak fanta nisem ubil jaz!

Jakob: Jaz tudi ne!

Pavle: Sploh pa – kdo pa je prinesel zibelko v dvigalo?

Saška: A tak si ti! No, lepo da si se razkril še pravočasno. Ne, ne, ne bom se več pustila tako zlahka ujet. Nič več.

Marko: Saška ...

Saška: Pust me.

Mili: Po tej logiki je Klara kriva, ker je nosila ogrlico, jaz, ker sem imela vžigalnik, elektro podjetje, ker je zmanjkalo elektrike, firma, ki proizvaja te lifte zato, ker je crknil, upravnik zgradbe zato, ker se je to zgodilo v njegovi zgradbi, in ... Vidite? Ta logika ne pelje nikamor.

Jakob: Vi imate kokain, ne?

Pavle: Ja. Ampak vam ga ne ponudim. Ne po vsem tem.

Jakob: Ne, ne. Vi ... ja, zdaj se mi svita. Vi ste vsi skupaj povezani. Mhm. Ja, ja ... zdaj razumem. Ne vem, kaj ste imeli proti temu fantu, vsekakor pa ste nekaj imeli. Mhm. Ste podobne starosti ali pa ... *Pomigne proti Klari.* ... vsaj nazorov ... mhm ... ja, ja, to drži ... in meni ste v viski vrgli kokain. Da me je

uspavalo. Mhm. Zato se tudi nič ne spomnim. In medtem, ko sem spal, ste ga ubili. Meni pa hočete podtaknit umor. Ja. Tako je bilo in nič drugače. Ja. To je edina možna razlaga. Ja. To je razumna razlaga.

Premolk. Vsi strmijo v Jakoba.

Mili: Jaz ne morem več. Jaz enostavno ne morem več. Takšne absurdnosti pa še ne. Mislim. Halooo!!! A je kdo pri vas doma????

Pavle: Men se jebe.

Marko: Dokaz leži tamle. *Pokaže na razbito steklenico viskija.* Policija bo našla na njej prstne odtise storilca. In bo vse takoj jasno.

Saška: *Poda Klari ogrlico.* Lepa je.

Klara: *Jo vzame in nekaj časa gleda. Potem jo položi na Gogijevo truplo.* Nikoli več je ne bi mogla nosit.

Saška: *Začne tiho peti.*

Marko: Saška, ampak zdaj ni tema.

Saška: Ne maram te luči ... ne maram te luči ... hočem temo ... hočem svoj travnik ... svoj venček iz marjetic ... *Poje naprej.*

Mili: M ... Tiste črepinje tam niso dokaz. Vsi smo pili iz steklenice. Na njej so prstni odtisi nas vseh ...

Premolk.

Pavle: Slišite? *Premolk.* Ne, ne to. *Pokaže na Saško.* Ta brum ...

Dvigalo se malo zamaje. Ste čutili? Dela. Lift spet dela.

Premolk. Vsi ga gledajo, kot da ne vejo o čem govori. Rešeni smo! Kaj ne razumete? Spet se peljemo! Rešeni smo! Re-še-ni! Ja ... *Trpko.* Rešeni smo ... rešeni ...

Negibno obsedijo. Luč počasi temni.

10.

*Tema. Tišina. Luč obsveti Gogija. Ta počasi vstane. Stopi na travnik.
Začudeno gleda okoli sebe. Potem se odpravi v daljavo.*

KONEC

Ljubljana, 7. maj 2006